

Leczenie wad zgryzu

Z innego opracowania dowiedzieliśmy się, jakie czynniki mogą powodować powstawanie wad zgryzu i co robić, aby ryzyko powstania takiej wady znacznie zredukować. Jeśli jednak zachodzi podejrzenie występowania nieprawidłowości zgryzu należy jak najszybciej zgłosić się do ortodonta na specjalistyczną konsultację. Nie każdy wie, że niektóre wady w początkowej fazie rozwoju można wyleczyć stosując odpowiednie ćwiczenia lub walcząc ze szkodliwymi nawykami. Metody te są skuteczne zwłaszcza u najmłodszych pacjentów.

W przypadku, kiedy wada zgryzu ma bardziej zaawansowaną postać koniecznym jest noszenie specjalistycznych aparatów. Stosowane są aparaty profilaktyczne takie jak płytki przedsionkowe, płytki podniebienne, kapy nazębne, czepiec bródkowy oraz aparaty lecznicze ruchome i stałe.

Aparaty ruchome dzielimy na jednoszczękowe, czyli osobno na szczękę i żuchwę oraz dwuszczękowe obejmujące górę i dół jednocześnie. Aby zachęcić dzieci do ich noszenia, aparaty mogą być wykonane w różnych kolorach, wzbogacone o dodatkowe ozdoby typu brokat lub kalkomania. Aparaty ruchome należy nosić kilka godzin w ciągu dnia i przez całą noc. Bardzo ważne są systematyczne wizyty kontrolne – co 5-6 tygodni - i ścisłe przestrzeganie zaleceń lekarza.

W przypadku zaawansowanego wieku pacjenta lub poważnej wady zgryzu, aparat ruchomy często nie gwarantuje prawidłowych efektów leczenia. Stosuje się wtedy aparaty stałe, polegające na naklejeniu na poszczególne zęby specjalnych zamków i połączenie ich wspólnym drutem. Stosuje się zamki metalowe (srebrne) lub kosmetyczne (białe) z kompozytu lub ceramiki. Rodzaj zamków nie ma praktycznego znaczenia dla efektów leczenia a jedynie dla estetyki i samopoczucia pacjenta. Zamki kosmetyczne są oczywiście znacznie droższe. Wizyty kontrolne odbywają się regularnie w odstępach co 4-6 tygodni. Ta systematyczność jest szczególnie ważna i bez niej trudno uzyskać zadawalające efekty leczenia. Noszenie aparatów stałych wymaga także przestrzegania specjalnej diety i wzmożonej higieny jamy ustnej - mycia zębów po każdym posiłku. Po zdjęciu aparatu stałego proces leczenia jeszcze się nie kończy. Aby utrzymać wyniki leczenia i zapobiec nawrotom wady zgryzu stosuje się tzw. retainery ruchome (aparaty płytkowe wyjmowane) lub stałe (druciki przyklejane od strony języka).

Leczenie ortodontyczne nie trwa krótko - przeciętnie od roku do trzech lat. Wymaga dużej dyscypliny, częstych, systematycznych kontroli i nakładów finansowych. Nierzadko wiąże się z koniecznością ekstrakcji zębów stałych lub przeprowadzenia innych zabiegów chirurgicznych – usunięcia zatrzymanych zębów ósmych a nawet operacji na szczęce lub żuchwie.

W tym momencie nasuwa się pytanie: skoro leczenie ortodontyczne wymaga tak wiele wysiłku to czy nie warto z niego zrezygnować? Przecież wiele osób funkcjonuje

z wadą zgryzu przez wiele lat. Otóż nie! Nieleczone wady zgryzu mogą spowodować zaburzenia w stawie skroniowo-żuchwowym, próchnicę zębów, paradontopatie, starcia zębów, przedwczesną utratę zębów poprzez ich rozchwianie na skutek zbyt dużych wzajemnych kontaktów i przeciążeń.

Niezależnie od ww. zagrożeń dla naszego zdrowia, w dzisiejszych czasach zwraca się szczególną uwagę na estetykę i ładny wygląd. Dlatego ładny uśmiech, zdrowe i prawidłowo ustawione zęby dają lepsze samopoczucie i niejednokrotnie pomagają w wielu codziennych sytuacjach.

Ewa Popławska-Mroczek
Lek. stom. specjalista II st. ortodoncji